

ЦРЯСВХ № 8 / 31.01.2017г.

**До Специализираното научно жури
на Катедра „Лека атлетика“
при НСА „В. Левски“**

СТАНОВИЩЕ

**за дисертационен труд на тема „УПРАВЛЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ
НА СПОРТНАТА ФОРМА В ТРОЙНИЯ СКОК ЗА ЖЕНИ“
за присъждане на образователната и научна степен «Доктор»**

Докторант: ас. Тереза Мончева Маринова

Написал становището: проф. Стефан Георгиев Стойков, ДН

Тройният скок е една от най-трудните дисциплини в леката атлетика – както по отношение на техническата си характеристика, така и на изискванията, които предявява към физическата подготовка на практикуващите го.

При жените това е една сравнително нова дисциплина от олимпийската програма – датира от 1996 г. Това предполага наличие на знания – както за подготовката на мъжете-скачачи, така и специфични, за жените-скачачки, придобити в 20-годишна история на дисциплината.

Във всички случаи знанията за успешите да постигнат висок спортен резултат и призови класирания на състезания от най-висок ранг са приоритетни при обогатяването на спортната теория и практика. В конкретния случай се касае именно за подобни обекти на изследване, състезателки от най-висока класа – представителки на света и на българската лекоатлетическа школа. Всичко това прави представения труд актуален, високоинформативен и значим.

Дисертационният труд е в обем от 143 страници, онагледен подходящо с 31 таблица и 33 фигури.

В литературния преглед Т. Маринова демонстрира конкретни познания както за самата дисциплина, така и за спортната форма – предмет на изследването. В стегнат стил са демонстрирани сериозни компетенции и аналитични умения по отношение същността на спортната форма, нейното управление, контролът на спортната подготовка и управлението на спортната форма, отражението на самата структура на подготовка върху навлизането в спортна форма.

Логичен завършек на прегледа се явява работната хипотеза – изложена кратко, но съдържателно.

Оценката на тази глава от докторския труд като цяло е много добра.

Целта, задачите, методиката и организацията на изследването са представени образцово. За читателя е лесно да навлезе в замисъла на изследователя – целта, задачите и пътя за тяхното реализиране.

Като високоинформативни определям показателите, включени в изследването – 11 на брой. Те са синтезиран израз на скоростно-силовите възможности на състезателката на троен скок – както като средство за контрол, така и за подготовка.

Анализът на резултатите е представен на 80 страници.

Анализирани са четири периода на подготовка за участие в състезания – два зимни и два летни. Именно след тези периоди Т. Маринова постига най-високите си спортни резултати и класирания, в т. ч. олимпийска титла.

Анализирани са:

- участията в състезания през изследваните периоди;
- развитието на спортния резултат в годишен аспект.

Направен е сравнителен анализ на участието в състезания между Т. Маринова и състезателки от световния елит: Т. Лебедева, Я. Алдама, И. Пранджева.

Сравнявайки обемните параметри на основните тренировъчни средства при Т. Маринова и български скачачи (Ж. Петков, Ив. Младенов, С. Божанова, М. Димитрова), изследователката констатира сериозни различия в специалната и в силовата им подготовка, както и с установените стандарти в научно-методична литература – най-вече по отношение обема на прилаганите средства.

Анализирани са:

- основните тренировъчни средства по макроцикли;
- средствата за бегова подготовка по макроцикли;
- скоковите средства по макроцикли;
- средствата за силова подготовка по макроцикли.

Също така абсолютните и относителни стойности по мезоцикли на:

- средствата за бегова подготовка;
- средствата за скокова подготовка;
- средствата за силова подготовка.

Сериозно място в аналитичната част на труда се пада на контрола на спортната подготовка:

- брой контролни измервания (тестирания);
- развитието на резултатите от измерванията в годишен аспект – скоростни, скоростно-силови, силови възможности.

Анализирани са времевите отстояния на най-добрите контролни постижения от главния старт в годината, развитието на спортния резултат и на резултатите от контролните упражнения в многогодишен аспект.

Като завършек на аналитичната част Т. Маринова предлага критерии за контролиране на спортната форма.

Цялата глава „Анализ на резултатите“ се отличава с:

- уникални по своята същност изследователски данни (За колко олимпийски шампионки има подобна информация в достъпната научно-методична литература?);
- компетентен анализ на всеки изследван детайл от подготовката;
- разкриване на индивидуалните характеристики на изследвания обект, понякога различни от общоприетите стандарти.

Оценката ми на тази глава от доктората е много висока.

Изводите, представени в труда, отразяват синтезирано основните достижения на авторката му по отношение анализа на научно-изследователските данни. Те могат да послужат като настолна книга (наръчник) на треньора, посветил се не само на дисциплината троен скок, но и на редица други лекоатлетически дисциплини.

Препоръките са конкретни и се явяват естествено продължение на казаното в изводите.

Ползвани са 132 литературни източника, 11 от които на латиница – в непосредствена връзка с тематиката на изследването.

Като цяло представеният труд може да послужи като основа за написване на наставление за подготовката на състезателките в троен скок.

Авторефератът е синтезиран израз на дисертационния труд.

Представени са три публикации в съавторство (първи автор е докторантката) и една самостоятелна. Всички те са свързани с тематиката на дисертационния труд.

Заклучение

Представеният труд отговаря на всички изисквания за подобна разработка. В много отношения дори ги надхвърля: компетенции при представянето на проблема, уникалност на данните, задълбоченост и изчерпателност при анализа на последните.

Всичко това ми дава основание убедено да предложа на специализираното научно жури да удостои Тереза Мончева Маринова с образователната и научна степен „Доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.6. Спорт, научна специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ).

София, 23.01.2017 г.

Написал становището:.....

/проф. Стефан Стойков, дн/

